

Sprawozdanie z II Karpackiej Konferencji Diabetologicznej

Report of the 2nd Carpathian Conference/Congress

II Karpacka Konferencja Diabetologiczna odbyła się w Zakopanem w dniach 20–23 maja 2004 roku. W tym roku Konferencję zorganizowali członkowie Katedry i Kliniki Chorób Metabolicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, kierowanej przez Profesora Jacka Sieradzkiego. Tradycyjnie konferencje karpackie są organizowane między zjazdami Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego pod auspicjami Towarzystwa. Poprzednie spotkanie odbyło się w Szczyrku i cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Postęp wiedzy diabetologicznej jest tak duży, a pytań i problemów tak wiele, że coroczne spotkania diabetologów i lekarzy zainteresowanych diabetologią są w pełni uzasadnione. Konferencja w Zakopanem zgromadziła ponad 700 uczestników oraz 24 wystawców prezentujących sprzęt, leki i wydawnictwa medyczne.

Program naukowy obejmował najbardziej aktualne problemy dotyczące epidemiologii, patogenezy, diagnostyki i leczenia cukrzycy, a także jej powikłań. Konferencja rozpoczęła się sesją inauguracyjną, podczas której zostały wygłoszone trzy wykłady. Profesor Grzeszczak przedstawił wykład dotyczący zaburzeń lipidowych w cukrzycy, ich patogenezy i leczenia. Zaburzenia profilu lipidowego, zarówno o charakterze ilościowym, jak i jakościowym, powodują wzrost ryzyka rozwoju powikłań sercowo-naczyniowych i wymagają intensywnego leczenia. Terapia hipolipemizująca w cukrzycy przynosi większy pożytek chorym na cukrzycę niż osobom bez cukrzycy. W wykładzie dotyczącym postępowania wieloczynnikowego w cukrzycy typu 2 profesor Sieradzki podkreślił, że na obecnym etapie wiedzy klinicznej jedynie wieloczynnikowe działanie może zmniejszyć ryzyko powikłań cukrzycy, zwłaszcza o charakterze makroangiopatii, i obniżyć śmiertelność z powodu chorób serca i naczyń. Równocześnie profesor Sieradzki zwrócił uwagę na konieczność ujednoczenia kryteriów wyrównania cukrzycy. Gościem Konferencji był profesor James Warram z *Joslin Diabetes Center* z Uniwersytetu Harvarda w Bostonie. Profesor Warram przedstawił najnowsze

metody, które pozwalają na wczesną diagnostykę zaburzeń czynności nerek w cukrzycy.

W ostatnich latach zapadalność na cukrzycę gwałtownie wzrasta, a dane epidemiologiczne wskazują, że do 2025 roku w skali świata można oczekiwać podwojenia liczby chorych cierpiących z powodu tego schorzenia, w szczególności z powodu cukrzycy typu 2. Cukrzyca, ze względu na towarzyszące jej powikłania naczyniowe, prowadzi do pogorszenia jakości życia, a także zwiększonej śmiertelności. W programie Konferencji wiele uwagi poświęcono zapobieganiu cukrzycy typu 2. Pierwszym krokiem w zapobieganiu cukrzycy jest wczesne wykrywanie zaburzeń metabolicznych występujących w okresie przedcukrzycowym, do których zalicza się nieprawidłową glikemię na czczo i nieprawidłową tolerancję glukozy. Wiele badań przeprowadzonych w ostatnich latach wskazuje, że wdrożenie zaleceń zmiany stylu życia (redukcja nadwagi poprzez zmianę diety i zwiększenie wysiłku fizycznego), a także farmakoterapia zatrzymują lub opóźniają o 30–58% postęp stanu przedcukrzycowego do jawnej cukrzycy. W niektórych badaniach wykazano również, że zapobieganie cukrzycy to także zapobieganie powikłaniom — zwłaszcza miażdżycy i jej skutkom, a przede wszystkim chorobie wieńcowej.

Wiele wykładów i prezentacji dotyczyło powikłań cukrzycy. Jak wykazano w ostatnich latach, cukrzyca typu 2 jest równoważnikiem choroby wieńcowej, a zagrożenia z nią związane są takie, jak u osób po przebytych zawale serca. Dlatego chory na cukrzycę, podobnie jak pacjent po zawale, wymaga szczególnie intensywnej i kompleksowej kontroli stężeń glukozy i lipidów, wartości ciśnienia tętniczego, stosowania leków poprawiających czynność śródbłonna naczyniowego i hamujących nadmierną krzepliwość krwi. W ostatnich latach nastąpił istotny rozwój badań nad znaczeniem procesów immunologiczno-zapalnych w patogenezie miażdżycy, zespołu metabolicznego i cukrzycy typu 2. Tym zagadnieniom, a także roli granulocytów obojętnochłonnych w pa-

togenezie przewlekłych powikłań cukrzycy poświęcono na Konferencji wykłady i dyskusje.

Ponadto, przedstawiono znaczenie hiperglikemii, a także jej terapii u chorych leczonych z innych przyczyn, takich jak zawał serca lub udar mózgu. Jest to problem często niedoceniany, choć wyraźnie wiąże się on z gorszym rokowaniem, zwiększoną śmiertelnością i większymi kosztami. Dlatego u tych chorych celowe jest uzyskanie normoglikemii poprzez wdrożenie insulinoterapii. Szkoleniowy charakter miały sesje poświęcone leczeniu cukrzycy, w tym leczeniu skojarzonemu i insulinoterapii, a także nowym grupom leków, między innymi analogom GLP-1.

W sesji problemowej przedstawiono projekt badania podłoża molekularnego i wybranych zagadnień klinicznych cukrzycy typu MODY w populacji polskiej. Wiele uwagi poświęcono także problemowi cukrzycy i ciąży, wykrywaniu w okresie ciąży zaburzeń metabolicznych, a także specjalistycznej opiece nad ciężarną z cukrzycą. Zaburzenia metaboliczne w cukrzycy stanowią zagrożenie dla prawidłowego rozwoju ciąży oraz czynnik ryzyka rozwoju wad wrodzonych. Ponownie aktualny staje się problem organizacji opieki nad ko-

bietą ciężarną chorą na cukrzycę (z dobrze zorganizowanego systemu opieki zrezygnowano kilka lat temu w związku z reformą służby zdrowia).

W sesjach referatowych przedstawiono prace dotyczące epidemiologii, patogenezy, diagnostyki i leczenia cukrzycy, powikłań cukrzycy oraz cukrzycy i ciąży.

Podsumowaniem części naukowej spotkania była konferencja przy okrągłym stole, podczas której czołowi polscy diabetolodzy próbowali odpowiedzieć na pytanie, czy współczesne leczenie cukrzycy zapobiega jej powikłaniom.

W trakcie Konferencji uczestnicy mogli się także zapoznać z ofertą firm rozprowadzających sprzęt medyczny oraz firm farmaceutycznych, a także wydawniczych.

Liczny i czynny udział zainteresowanych diabetologią lekarzy z całej Polski dowodzi celowości i potrzeby organizowania przez Polskie Towarzystwo Diabetologiczne karpackich konferencji naukowo-szkoleniowych.

dr med. Elżbieta Kozek
Sekretarz PTD